

Dosarul nr. 2ra-1423/18

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (jud. A. Andronic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Dașchevici, S. Gîrbu, L. Bulgac)

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Șuşnea Ioan, reprezentat de avocatul Jigău Radu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Turuta Eugeniu împotriva lui Șuşnea Ioan cu privire la constatarea încălcării drepturilor de autor și repararea prejudiciului,

împotriva deciziei din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 18 martie 2016, Turuta Eugeniu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Șuşnea Ioan cu privire la constatarea încălcării drepturilor de autor și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, este autorul mai multor cărți din domeniul informării despre componentele electronice semiconductoare, în special a cărților: „Circuite integrate amplificatoare de putere în audiofrecvență”, C.E. „Presa”, Chișinău, 1993; „Circuite integrate. Catalog de echivalențe: echivalențe CSI, echivalențe USA, echivalențe EURO, echivalențe JAPAN”, Virginia et Co., Chișinău 1997; „Integrated circuits-power audio amplifiers”, Virginia et Co., Chișinău 1994; „SMD-codes databook. Active SMD components”, Chișinău 2007. Cărțile (operele) enumerate au fost create de către Turuta Eugeniu pe parcursul mai multor ani.

A susținut reclamantul că, pârâul Șuşnea Ioan a perfectat un rezumat referitor la cărțile enumerate, făcut public și prezentat inclusiv în instanța de judecată națională, în care a declarat următoarele; „Cărțile sunt compilații produse într-o epocă și într-o

zonă în care accesul la informație era dificil, ale unor informații provenind din foile de catalog ale unor componente electronice puse la dispoziție gratuit de producătorii acelor componente. În concluzie, singurele elemente de originalitate în privința cărora pot fi - în principiu - făcute revendicări din perspectiva drepturilor de autor sunt structura tabelului și ordinea elementelor din tabel, dar este extrem de discutabil în ce măsură drepturile respective au fost încălcate, în condițiile în care lucrarea incriminată are altă structură și un număr mult mai mic de linii”.

Prin declarațiile respective, pârâtul neagă că, lucrările (cărțile) enumerate ar fi obiecte ale dreptului de autor originale, prin urmare, acestea nu ar fi căzut sub incidența Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02 iulie 2010. Urmare a declarațiilor în cauză, pârâtul încalcă dreptul reclamantului Turuta Eugeniu la respectarea integrității operei, - dreptul la protecția operei contra oricărei denaturări, schimonosiri sau a oricărei alte atingeri aduse operei, încălcare care prejudiciază onoarea sau reputația autorului, deoarece pârâtul neagă originalitatea operelor în litigiu, aducând prejudiciu reputației profesionale a autorului Turuta Eugeniu.

A invocat Turuta Eugeniu că, potrivit art. 5 alin. (3) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, dreptul de autor se constituie din drepturi patrimoniale și drepturi morale (personale nepatrimoniale). Art. 10 alin. (1) din legea menționată prevede, că, autorul unei opere beneficiază de următoarele drepturi morale: c) dreptul la respectarea integrității operei - dreptul la protecția operei sale contra oricărei denaturări, schimonosiri sau a oricărei alte atingeri aduse operei, care prejudiciază onoarea sau reputația autorului. Conform art. 63 al aceleiași legi, în cadrul procedurilor judiciare inițiate în privința încălcării dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, persoanele specificate la art. 55 alin. (2) pot solicita instanțelor de judecată sau altor organe competente, după caz, recunoașterea drepturilor lor, constatarea încălcării acestora și repararea prejudiciului prin stabilirea unor despăgubiri. Instanța de judecată, la stabilirea despăgubirii, va ține cont de necesitatea: a) restabilirii situației existente până la violarea dreptului și a încetării acțiunilor care comportă violarea dreptului sau creează pericolul violării lui; b) recuperării pierderilor, inclusiv a beneficiului ratat, suportate de partea lezată; c) perceperii profitului obținut ilegal de persoana care a violat drepturile; d) achitării unei compensații de la 500 până la 500 000 lei pentru dreptul încălcat. Pentru violarea drepturilor morale, autorul sau titularul drepturilor conexe are dreptul să ceară, prin judecată, de la persoana care le-a violat: a) introducerea rectificărilor convenite în operă și publicarea în presă sau anunțarea într-un alt mod despre restabilirea dreptului violat; c) repararea materială a prejudiciului moral”.

A susținut Turuta Eugeniu că, din sensul normelor legale enunțate supra, coroborate cu starea de fapt din litigiu, se distinge existența unui temei legal pentru solicitarea de reparare a prejudiciului moral. Deoarece repararea materială a prejudiciului moral nu se încadrează în categoria de recuperare a pierderilor, inclusiv a beneficiului ratat, suportate de partea lezată sau a perceperii profitului obținut ilegal de persoana care a violat drepturile, unica prevedere legală aplicabilă referitor la mărimea valorii reparației materiale a prejudiciului moral este achitarea unei

compensații de la 500 până la 500 000 lei pentru dreptul încălcat. La solicitarea achitării unei compensații de la 500 până la 500 000 lei pentru dreptul încălcat, legea nu cere probarea mărimii acestei compensații de către reclamant (autor), iar determinarea mărimii respectivei compensații rămâne la discreția reclamantului.

A mai afirmat Turuta Eugeniu că, deoarece decizia instanței din Republica Moldova urmează să fie recunoscută și executată în România, este în drept să solicite încasarea compensației pentru încălcarea drepturilor morale de autor în valuta țării în care urmează să fie recunoscută și executată decizia instanței din Republica Moldova, - în românești (RON), adică suma de 200 000 lei : 4.8688 (cursul de schimb al BNM leu MDL/leu RON din data de 04 martie 2016) = 41 077 lei românești (RON).

A solicitat reclamantul constatarea încălcării de către Șuşnea Ioan a drepturilor morale de autor ale reclamantului (dreptul la integritatea operei) conform art. 10 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010, și anume dreptul de autor asupra operelor (cărților): „Circuite integrate amplificatoare de putere în audiofrecvență”, C.E. „Presa”, Chişinău, 1993; „Circuite integrate. Catalog de echivalențe: echivalențe CSI, echivalențe USA, echivalențe EURO, echivalențe JAPAN”, Virginia et Co., Chişinău 1997; „Integrated circuits-power audio amplifiers”, Virginia et Co., Chişinău 1994; „SMD-codes databook. Active SMD components”, Chişinău 2000 și încasarea despăgubirilor în mărime de 50 000 lei pentru cartea „Circuite integrate amplificatoare de putere în audiofrecvență”, 50 000 lei pentru cartea „Circuite integrate. Catalog de echivalențe: echivalențe CSI, echivalențe USA, echivalențe EURO, echivalențe JAPAN”, 50 000 lei pentru cartea „Integrated circuits-power audio amplifiers” și 50 000 lei pentru cartea „SMD-codes databook. Active SMD components”, în total suma de 200 000 lei.

Prin hotărârea din 29 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chişinău acțiunea depusă de Turuta Eugeniu a fost admisă parțial și s-a dispus constatarea faptului încălcării de către Șuşnea Ioan a drepturilor morale de autor (dreptul la integritatea operei) al lui Turuta Eugeniu asupra operelor: „Circuite integrate amplificatoare de putere în audiofrecvență”, C.E. „Presa”, Chişinău, 1993; „Circuite integrate. Catalog de echivalențe: echivalențe CSI, echivalențe USA, echivalențe EURO, echivalențe JAPAN”, Virginia et Co., Chişinău 1997; „Integrated circuits-power audio amplifiers”, Virginia et Co., Chişinău 1994; „SMD-codes databook. Active SMD components”, Chişinău 2007.

S-a dispus încasarea în beneficiul reclamantului Turuta Eugeniu din contul pârâtului Șuşnea Ioan prejudiciul material în sumă a câte 25 000 lei pentru fiecare operă, în total suma de 100 000 lei moldovenești.

S-a dispus încasarea din contul pârâtului în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 3 000 lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 27 ianuarie 2017, 03 octombrie 2017 și ulterior la 31 octombrie 2017, Șuşnea Ioan, reprezentat de avocatul Jigău Radu, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 29 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chişinău.

Prin decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Șușnea Ioan și a fost menținută hotărârea din 29 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

La 04 mai 2018, Șușnea Ioan, reprezentat de avocatul Jigău Radu a declarat recurs împotriva deciziei din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii din 29 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării.

Acesta a susținut că la emiterea deciziei contestate instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea și a apreciat în mod arbitrar probele.

Recurentul a precizat că în luna ianuarie 2016, la solicitarea avocaților apărării din dosarul nr. 2-1401/2014 de pe rolul Judecătoriei Grigoriopol din Chișinău, având ca obiect reclamația formulată de Turuta Eugeniu împotriva companiei FS File Solutions Ltd privind pretinse încălcări ale drepturilor de autor ale reclamantului, Recurentul a formulat în scris, pentru uzul judecătorilor din dosarul menționat, din poziția de expert în Electronică, un punct de vedere tehnic cu privire la patru cărți publicate sub semnătura lui Turuta Eugeniu (respectiv: Circuite integrate amplificatoare de putere în audiofrecvență, C.E. „Presa”, Chișinău, 1993; Circuite integrate. Catalog de echivalențe: Echivalențe CSI, echivalențe USA, echivalențe EURO, echivalențe Japan, Virginia et Co., Chișinău 1997, SMD- codes databook. Active SMD components, Chișinău 2007).

A susținut recurentul că lucrările menționate conțin în foarte mare măsură informații preluate, fără nici o prelucrare, din foile de catalog ale producătorilor de componente electronice.

A mai menționat recurentul că instanța de apel nu s-a expus asupra faptului că apelantul și-a exprimat îndoiala că Turuta Eugeniu poate revendica dreptul de autor asupra operelor criticate, în acest sens indicând punctual link-uri către paginile de internet care conțin 99% din informația primară preluată ca atare în lucrarea “Circuite integrate amplificatoare de putere în audiofrecvență”.

De asemenea, acesta a specificat că consideră ilegală și neîntemeiată decizia contestată, deoarece fapta incriminată nu există. Or, fapta unui expert sau a unui martor de a exprima în fața unei instanțe de judecată și în interesul adevărului opinii și aprecieri asupra unor opere literare sau științifice nu poate fi interpretată ca o ”denaturare, schimonosire sau atingere adusa operei”.

A specificat recurentul că consideră concluzia instanței de apel precum că expunerea de părere critică asupra unei opere ar constitui o încălcare a integrității operei criticate și astfel, implicit, s-ar încălca dreptul moral al autorului contrară prevederilor art. 10 al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe. Or, prin noțiunea de „Dreptul la respectarea integrității operei” se înțelege dreptul la protecția operei sale contra oricărei denaturări, schimonosiri sau a oricărei alte atingeri aduse operei, care prejudiciază onoarea sau reputația autorului.

În acest sens a indicat recurentul că drept exemple de încălcare a dreptului la integritatea operei pot servi: publicarea unei opere eliminând anumite pagini, pasaje sau alineate; adăugarea sau eliminarea unor ilustrate, prefete, postfete, comentarii la operă; adăugarea unor culori sau colorarea unui desen publicat în format alb-negru, în cazul operelor de artă plastică; adăugarea muzicii într-un film mut, colorarea unui film în format alb-negru, în cazul operelor audiovizuale; adăugarea sau excluderea muzicii în cadrul clipurilor de publicitate; alte schimbări aduse în planul, conținutul sau forma de exprimare a operei; executarea de proastă calitate a lucrărilor de reproducere a unei fotografii; inițiativa balerinei de a introduce un pas de dans, fără acordul coregrafului etc.

Adică, se va considera atentare la integritatea operei, orice ingerință în textul operei care ar modifica-o, ar face-o altfel de cât cea pe care a creat-o autorul.

Expunerea critică, (opinie critică) asupra operei cu privire la originalitatea acesteia, funcționalitatea acesteia etc. nu poate fi considerat o atentare asupra integrității operei.

Expunerea părerii critice obiective asupra unei opere cu privire la conținutul acesteia și utilitatea ei din punct de vedere tehnic de către un specialist în domeniu nu poate fi considerată ca fiind denaturarea operei în sensul legii cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe. Ba mai mult Recurentul a prezentat probe din care rezultă că informația ce se conține în cărțile editate a cărui autor este Intimatul se regăsește liber în alte surse informative publice cu acces gratuit. Or în astfel de situație opinia sa critică a fost probată prin acte, probe și argumente la care instanța de apel nu s-a expus.

A mai indicat recurentul că instanța de apel nu s-a expus cu privire la argumentele invocate de către el în apel referitor la încălcarea normelor de procedură la emiterea hotărârii recurate. Și anume hotărârea instanței de fond este vădit ilegală și netemeinică și pentru că a fost emisă cu încălcarea flagrantă a unor principii de drept și a unor norme de procedură, deoarece prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova cu numărul 327/17 din 17 Mai 2016, judecătoarea Adela Andronic a fost suspendată din funcție în baza art. 24, alin. 1, lit. a din Legea nr. 544/1995 privind Statutul Judecătorului. Prin urmare, la toate termenele de judecată din acest dosar (20.10.2016, 29.11.2016 și 29.12.2016), judecătoarea a avut statutul de "suspendat", în accepțiunea legii 544/1995. Împrejurarea că emiterea ordinului de eliberare definitivă din funcție semnat de Președintele Republicii Moldova a întârziat cu aproape un an după momentul suspendării, nu conduce la încetarea suspendării și la repunerea în drepturi a judecătoarei suspendate. Ca urmare, hotărârea atacată prin prezentul apel este nulă de drept, fiind emisă de un judecător suspendat din funcție. Ba mai mult toate dosarele ce se aflau în examinare la judecătoarea Adela Andronic erau transmise în cancelarie spre repartizare repetată fapt care era anunțat de către instanță.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 25 ianuarie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Prin urmare, recursul, declarat la data de 04 mai 2018, se consideră depus în termenul prevăzut de art. 434 Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 septembrie 2018, recursul declarat de către Șușnea Ioan, reprezentat de avocatul Jigău Radu, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului. Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând recursul declarat, în limitele invocate și pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, pe parcursul examinării pricinii s-a constatat cu certitudine că, Turuta Eugeniu este autorul mai multor cărți din domeniul informării despre componentele electronice semiconductoare, în special a cărților: „Circuite integrate amplificatoare de putere în audiofrecvență”, C.E. „Presa”, Chișinău, 1993; „Circuite integrate. Catalog de echivalențe: echivalențe CSI, echivalențe USA, echivalențe EURO, echivalențe JAPAN”, Virginia et Co., Chișinău 1997; „Integrated circuits-power audio amplifiers”, Virginia et Co., Chișinău 1994; „SMD-codes databook. Active SMD components”, Chișinău 2007.

Șușnea Ioan a perfectat un rezumat referitor la cărțile enumerate, în care a declarat că: „Cărțile sunt compilații produse într-o epocă și într-o zonă în care accesul la informație era dificil, ale unor informații provenind din foile de catalog ale unor componente electronice puse la dispoziție gratuit de producătorii acelor componente. În concluzie, singurele elemente de originalitate în privința cărora pot fi - în principiu

- făcute revendicări din perspectiva drepturilor de autor sunt structura tabelului și ordinea elementelor din tabel, dar este extrem de discutabil în ce măsură aceste drepturi au fost încălcate, în condițiile în care lucrarea incriminată are altă structură și un număr mult mai mic de linii ”.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Turuta Eugeniu, motivându-și soluția prin faptul că prin respectivele declarații, pârâtul a atentat la integritatea dreptului de autor al reclamantului asupra cărților enunțate mai sus. În acest sens, protecția dreptului de autor are la bază principiul originalității, potrivit căruia beneficiază de protecție doar operele care sunt originale, în sensul că reprezintă prin sine însăși creații intelectuale de autor.

Judecând apelul declarat de către Șuşnea Ioan, instanța de apel l-a respins și a menținut hotărârea primei instanțe.

Instanța de recurs menționează, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele. Mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată, că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea justiției adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului European la 28 februarie 1984).

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Codul de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (4) Codul de procedură civilă, ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care

au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-și la aceleași constatări reținute la adoptarea hotărârii de prima instanță, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Aici, Colegiul consideră oportun de a reitera că decizia instanței de apel a fost adoptată arbitrar cu încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept procedural.

În acest context se va remarca că respingând apelul și menținând hotărârea primei instanțe, instanța de apel a reținut selectiv unele concluzii ale primei instanțe, fără a da o apreciere cuvenită materialului probator existent la dosar în raport cu explicațiile părților în proces.

Sub acest aspect se va menționa că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor lui Șuşnea Ioan invocate în cererea de apel, respectiv instanța de apel respingând cererea de apel nu și-a argumentat concluzia referitor la pretențiile care nu au fost admise.

În aceste condiții instanța de recurs găsește drept neînțeleasă și lipsită de certitudine și mențiunea instanței de apel precum că, pârâtul a atentat la integritatea dreptului de autor al reclamantului asupra cărților enunțate mai sus. Or, instanța de apel nu explicat cu suficientă putere de convingere și nici nu s-a demonstrat existența încălcării drepturilor de autor ale acestuia.

Instanța de recurs remarcă că totodată instanța de apel la rejudecare urmează să verifice legalitatea alegațiilor recurentului precum că hotărârea instanței de fond a fost emisă cu încălcarea flagrantă a unor principii de drept și a unor norme de procedură, deoarece prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova cu numărul 327/17 din 17 Mai 2016, judecătoarea Adela Andronic a fost suspendată din funcție în baza art. 24, alin. 1, lit. a din Legea nr. 544/1995 privind Statutul Judecătorului.

Prin urmare, este cert că contrar prevederilor art. 239 și 241 alin. (5) Codul de procedură civilă instanța de apel a judecat pricina superficial, or respingând apelul, instanța nu a combătut nici unul din argumentele invocate în cererea de apel, limitându-se la o motivare extrem de selectivă, omițând de a da apreciere și argumentelor intimatului aduse în susținerea pretențiilor din cererea de apel.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze și faptul că instanța de apel având obligativitatea de a verifica și să se pronunțe asupra temeiniciei pretențiilor formulate, avea prerogativa și de a concretiza poziția intimatului, vis-a-vis de pretențiile acțiunii înaintate de către Turuta Eugeniu, vizând, în sensul dat toate aspectele, inclusiv și specificul litigiului supus judecării.

Astfel, instanța de recurs conchide că decizia instanței de apel nu conține nici o apreciere ce ar determina definitiv și incontestabil certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea de a exercita controlul

judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Din considerentele menționate, întru aplicarea corectă a normei de drept ce guvernează rezolvarea prezentului litigiu și, deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel sub aspectele sus-enunțate.

La rejudecarea cauzei este necesar de ținut cont de cele expuse și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Șușnea Ioan, reprezentat de avocatul Jigău Radu.

Se casează integral decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Turuta Eugeniu împotriva lui Șușnea Ioan cu privire la constatarea încălcării drepturilor de autor și repararea prejudiciului, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari

Galina Stratulat